

Česká hlava

18.11.2008 - Osm osobností vědy a techniky letos získalo ocenění Česká hlava.

Zvláštní cena Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky – MUDr. Radim Šrám, DrSc.

Odborná porota soutěže Česká hlava udělila Zvláštní cenu Všeobecné zdravotní pojišťovny MUDr. Radimovi Šrámovi, DrSc., a to za jeho dlouhodobý projekt hodnocení rizika vlivu znečištěného prostředí na zdravotní stav populace.

MUDr. Radim Šrám se od roku 1992 věnuje využití metod molekulární epidemiologie pro hodnocení vlivu znečištění ovzduší na zdravotní stav populace. Ve svém výzkumu se zaměřil především na prachové částice obsahující karcinogenní látky (polyaromatické uhlovodíky a další) a jejich působení na lidskou DNA.

- Unikátní práci vytvořil MUDr. Šrám při dlouhodobém studiu vlivu znečištění ovzduší na výsledky těhotenství v okresech Teplice a Prachatice. Zjistil, že znečištěné ovzduší může nepříznivě ovlivnit plod již v prvním měsíci těhotenství tak, že novorozenci mají nízkou porodní váhu a ve středním věku je u nich zvýšené riziko výskytu kardiovaskulárních chorob, hypertenze nebo diabetes.
- Vliv znečištěného ovzduší byl monitorován také v Praze, kdy se ho účastnili městští strážníci a řidiči autobusů Dopravního podniku. Měření prokázalo jednoznačný vztah mezi dlouhodobým pobytem sledovaných osob v ovzduší znečištěném polyaromatickými uhlovodíky a poškozením chromozomů, a také mezi výskytem jemných prachových částic a poškozením částí DNA.
- Výsledky podle MUDr. Šráma naznačují, že úroveň současného znečištění ovzduší bude u populace, která v něm žije, povede k vyššímu výskytu kardiovaskulárních onemocnění.
- Nový projekt bude prof. Šrám koordinovat v Ostravě, kde bude sledována dětská populace s cílem zjistit, jaký podíl na nemocnosti dýchacích cest u dětí má znečištěné ovzduší a jak významné je genetické poškození těmito vlivy u dětské i dospělé populace.

MUDr. Radim Šrám vystudoval lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Od poloviny

šedesátých let až do roku 1982 byl vedoucím Laboratoře genetiky a Národní laboratoře pro genotoxicitu na Institutu hygieny a epidemiologie v Praze. Poté působil až do roku 1991 jako vedoucí oddělení biologické psychiatrie ve Výzkumném ústavu psychiatrickém. Od té doby pracuje na Ústavu experimentální medicíny Akademie věd, nejprve jako vedoucí Laboratoře genetické ekotoxikologie (společné pracoviště s Krajskou hygienickou stanicí Středočeského kraje), do roku 2007 jako vedoucí Laboratoře genetické ekotoxikologie (společné pracoviště se Zdravotním ústavem) a nyní jako vedoucí Oddělení genetické ekotoxikologie. Jako pedagog působil například v Centru pro otázky životního prostředí při Univerzitě Karlově, na Přírodovědecké fakultě UK nebo na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity, Fakultě životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem.